

Příprava na povolání v zahradnictví

Přednáška odborným učitelům středních zahradnických škol

v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků škol Královéhradeckého kraje

Průhonice 24.9.2010

Ing. Zdeněk Nachlinger
Bohemiaseed s.r.o., Praha

Odborná kvalifikace

Obsahuje 3 pilíře:

- **Odborné vědomosti** – tvořen teoretickými znalostmi, musí mít účinnost po celý život, základ náleží odborné škole, následně musí každý pokračovat sám („doživotní vzdělávání“)
- **Odborné dovednosti** – tvořen výukou praktických (manuálních) schopností, absolvent odborné školy všech úrovní musí odborné práce umět provést
- **Pracovní výkonnost** – výcvik na odborné škole musí zajistit, aby absolvent byl schopen odborné vědomosti a dovednosti odevzdat zaměstnavateli v plné kvalitě a v plném výkonu po celou pracovní dobu

Příprava na povolání

- Příprava na povolání musí probíhat ve všech pilířích současně
- Obsah odbornosti je dán názvem oboru a nelze jej upravovat či omezovat
- Obor zahradnický je dán citovanými odvětvími, absolvent je musí znát všechny.
- Pokud je nezná všechny, nemůže dostat doklad o získání zahradnické kvalifikace.
- Nový paskvil: Dílčí kvalifikace

Současný stav odborného školství

Počet zahradnických odborných škol

Nomenklatura:

4144/M zahradnictví	4152/E -květinářské a aranžérské práce
4144/L zahradnictví	-květ., zelin. a ovocnářské práce
6651/H prodavač květin	-zahradnická výroba

4152/H zahradník, zahradnice

VŠ	2	VOŠ	1
SOŠ	12	SOU	22

(adresář HORTIFLORA REGISTR 2010), neoficiálně se mluví o 84 SŠ, SOU a OU.

Z provozních i ekonomických důvodů a pro zajištění kvality vyučujících musí mít SOŠ 2 třídy a SOU alespoň 1 třídu po 25-30 žácích v ročníku.

M – úplné střední odborné vzdělání s maturitou

H – střední odborné učiliště s maturitou

L – úplné střední odborné vzdělání s maturitou i výučním listem

E – odborné učiliště a učiliště

Současný stav odborného školství

Potřeby absolventů zahradnických škol

Odhady počtu pracovníků

Výroba květin	5 000	Výroba zeleniny	3.000
Okrasné školky	2.000	Výroba ovoce	3.000
Prodej květin (floristika)	9.000	Výroba hroznů	1.000
Sadovnictví	7.000	služby, školy, ústavy	1.000
celkem	31.000		

Roční potřeba obnovy pracovníků v oboru 1.550

(„životnost“ pracovníka průměrně 40 let, „propad“ 50 %)

Současný stav odborného školství

Potřeby absolventů zahradnických škol

(Ideální model)

Stupeň	%	počet	Kapacity škol (jen uvedené)
VŠ +VOŠ	10	155	340
SOŠ	20	310	600
SOU a OU	20	310	550
Celkem		775	1.490
Bez kvalifikace	50	775	-

Skutečná realita je od „ideálního modelu“ posunuta dále ke skupině „bez kvalifikace“

Škol (a absolventů) je více, než je započteno. I v tomto počtu je nadbytek kapacit zahradnických škol zřejmý.

Uplatnění absolventů na pracovišti

Účelem přijetí absolventa odborné školy je záměr získat kvalifikovaného pracovníka nebo budoucího řídicího pracovníka

Zapracování je dlouhodobý proces, musí být ochota a připravenost obou stran

Délka zapracování podle cíle a individuálních schopností

- vyučenec cca 1 rok
- maturant s cílem vedení skupiny, úseku min. 3 roky
- absolvent VŠ se stejným cílem cca 3 roky (1 rok odstranění studentských návyků, 1 rok úplná samostatnost v práci, 1 rok nácvik vedení lidí)

V zahradnictví platí: 1 rok = 1 pokus

Uvedení pracovníka na očekávanou pozici není koncem vzdělávání se. Vývoj oboru pokračuje velmi rychle, v květinářství v rámci zemědělství nejrychleji.

Co je důležitější – ovládat počítač nebo řídit auto do 3,5 t?

Požadavky na absolventa školy

- Po dobu zapracovávání počítat s manuální prací
- Být schopen kdykoliv prokázat naučené znalosti a dovednosti
- Přizpůsobit se pracovišti
- Překonat nezvyk na celodenní manuální práci a nedostatečné dovednosti ze školy
- Na pracoviště chodit denně připraven k výkonu
- Oblečení vždy přizpůsobit charakteru a bezpečnosti práce
- Vnímat přijetí do práce jako životní šanci, ne jako trest
- Ve sklenících počítat s víkendovými službami

Nedostatky v odborném vzdělávání z pohledu zaměstnavatele

1. Celospolečenské

- Výběr školy a oboru podle vzdálenosti od bydliště
- „Kdo má maturitu, nemusí pracovat rukama“
- Pracovat rukama je méněcenné
- Zkreslený výklad pojmu „průměrný plat“
- Opakované změny systému vzdělávání
- Není potřeba naučené znát, na vše je internet
- Systematické a záměrné snižování úrovně všech škol
- Financování škol podle počtu žáků bez dalších korekcí

2. Školní

- Odborná kvalifikace učitelů – bez osobní provozní praxe
- Potlačení odborných předmětů v dotaci hodin vyučování
- Absolutní nedostatek praxí všeho druhu
- Ztráta výběrovosti škol – každý přijatý žák ji dokončí
- Nedodržení náplně celého oboru – je paradoxně pouze v rukou ředitelů
- Časté kombinace SOŠ a SOU v jedné škole – sjednotí se na úrovni SOU
- Soustavné snižování úrovně vzdělání (schopnosti dřívějšího maturanta SOŠ naplní absolvent Bc., dřívějšího ing. naplní současný ing.+PhD. – viz elaborát NÚOV)

Nedostatky v odborném vzdělávání z pohledu zaměstnavatele

3. Nedostatky na straně absolventů škol

- Nepřiměřené mzdové požadavky
- Neznalost obsahu vyučování, odkazy na internet
- Neschopnost výkonu práce po celou pracovní směnu
- Neochota přijmout manuální práci, vyrovnat se kolektivu
- Snaha diskutovat o zadaném úkolu
- Kouření
- Příliš kamarádské vztahy na pracovišti

Závěr

- Téze k jednáním o stejném tématu na MZe v rámci komoditní rady pro okrasné rostliny
- Inspirace pro učitele = pro realizátory odborné přípravy
- Neprosadí-li se změny, svazy vydají seznam zahradnických škol, jejichž absolventy doporučují podnikům přijímat

Dotazy, diskuze

Děkuji za pozornost

ing. Zdeněk Nachlinger
Bohemiaseed Praha
www.bohemiaseed.cz
e-mail: nachlinger@bohemiaseed.cz

21. 11. 2015